

Obsah

Seznam zkratk některých použitých předpisů	XII
Seznam ostatních zkratk	XV
Úvod	1
1. K postavení a úkolům územních samosprávných celků v systému veřejné správy v České republice	7
1.1 Stručný historický exkurs k právnímu zakotvení územní samosprávy v ČR se zaměřením na vývoj krajské (regionální) samosprávy	7
1.2 Obecně o pojmu „samospráva“	10
1.3 Územní samospráva v České republice a její ústavní zakotvení ..	12
1.4 Úkoly územních samosprávných celků v samostatné působnosti ..	16
2. Obecný výklad k pojmu právnické osoby	20
2.1 K teoriím právnických osob	20
2.2 K pojmovému vymezení právnické osoby	22
2.2.1 Absence definice právnické osoby	22
2.2.2 Pojmové znaky právnické osoby	24
2.3 Právnické osoby veřejného práva	26
2.4 K pojmu veřejnoprávní korporace	29
2.5 K institutu veřejného ústavu a veřejného podniku	32
3. Obecný výklad ke vztahům územních samosprávných celků a na ně napojených právnických osob	36
3.1 Zprostředkovaný výkon samosprávné působnosti obcí a krajů ..	36
3.2 Oprávnění územních samosprávných celků zakládat a zřizovat právnické osoby v platné právní úpravě	39
3.3 K úkolům jednotlivých orgánů územních samosprávných celků při zřizování (zakládání), rušení a řízení právnických osob	45
3.4 K možnostem kontroly právnických osob založených a zřízených územním samosprávným celkem	48

3.5	K financování právnických osob zřízených (založených) územními samosprávnými celky	50
3.6	K veřejnoprávnímu a soukromoprávnímu charakteru právnických osob územních samosprávných celků	53
3.7	Stručný exkurs ke slovenské právní úpravě vztahu územních samosprávných celků k na ně napojeným právnickým osobám	55
3.8	Ekonomický aspekt územní samosprávy v dokumentech Rady Evropy	61
3.9	Úvodní exkurs k některým specifickým otázkám spojeným s krajskými a obecními zdravotnickými zařízeními	63
4.	Příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky	66
4.1	K procesu zřízení příspěvkové organizace	66
4.2	Zřizovací listina příspěvkové organizace	69
4.3	Oprávnění zřizovatele disponovat s příspěvkovou organizací	76
4.3.1	Zrušení příspěvkové organizace	77
4.3.2	Splynutí, sloučení příspěvkové organizace	78
4.3.3	Rozdělení příspěvkové organizace	79
4.3.4	„Převod“ příspěvkové organizace na jiného zřizovatele	79
4.4	K otázce vlastnické (ne)způsobilosti příspěvkové organizace územního samosprávného celku	80
4.4.1	Vlastnické poměry příspěvkové organizace do 30. března 2009	80
4.4.2	K nové právní úpravě nabývání majetku do vlastnictví příspěvkových organizací obcí a krajů	82
4.4.3	K praktické realizaci bezúplatného převodu majetku	84
4.4.4	K rozhodovacím pravomocem orgánů obcí a krajů při bezúplatném převodu majetku příspěvkové organizaci	85
4.5	K problematice „transformace“ příspěvkové organizace do jiné právní formy	85
4.5.1	K výhodám „transformace“ příspěvkové organizace na obchodní společnost	87
4.5.2	K některým majetkovým otázkám spojeným s „transformací“ příspěvkové organizace na obchodní společnost	88
4.5.3	K řešení pracovněprávních vztahů v souvislosti s „transformací“ příspěvkové organizace na obchodní společnost	90
4.5.4	Stručné shrnutí k „transformaci“ příspěvkové organizace na obchodní společnost	91

4.6	Problematika daňových odpisů majetku svěřeného příspěvkovým organizacím územních samosprávných celků	91
4.7	Nájem podniku v případě příspěvkové organizace územního samosprávného celku?	95
4.7.1	Obecně k nájmu podniku	95
4.7.2	Je územní samosprávný celek oprávněn pronajmout podnik příspěvkové organizace?	96
4.7.3	Nemožnost převzetí ručení jako překážka uzavření smlouvy o nájmu podniku?	98
4.7.4	Argumenty proti existenci podniku příspěvkové organizace	99
4.7.5	Argumenty pro existenci podniku příspěvkové organizace	102
4.7.6	Shrnutí k problematice nájmu podniku příspěvkové organizace smlouvou dle obchodního zákoníku	103
4.7.7	Nájem definovaného podniku	105
4.8	Závěrečné shrnutí k příspěvkové organizaci	107
5.	Obchodní společnosti územních samosprávných celků	110
5.1	Oprávnění územních samosprávných celků samostatně zakládat akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným	111
5.2	Možnost účastnit se společně s jinými subjekty na činnostech právnických osob	112
5.3	K procesu založení obchodní společnosti územního samosprávného celku	114
5.3.1	Zastupitelstvo kraje (obce) v roli ustavující valné hromady obchodní společnosti	115
5.3.2	Obchodněprávní rovina založení obchodní společnosti	117
5.3.3	Shrnutí kroků vyžadovaných obchodním zákoníkem při založení obchodní společnosti	118
5.4	Výkon působnosti valné hromady obchodní společnosti radou kraje (obce)	120
5.4.1	K nepoužitelnosti ust. § 59 odst. 1 písm. i) zákona o krajích na vztah kraje k jeho obchodním společnostem	121
5.4.2	K rozhodování rady kraje při výkonu působnosti valné hromady obchodní společnosti dle ust. § 59 odst. 1 písm. j) zákona o krajích	122
5.4.3	K předkládání materiálů radě kraje k rozhodnutí při výkonu působnosti valné hromady obchodní společnosti	123

5.4.4	K některým kompetencím rady kraje při výkonu působnosti valné hromady obchodní společnosti	124
5.5	K některým otázkám personálního obsazování orgánů obchodních společností územních samosprávných celků	126
5.5.1	Delegace zástupců kraje na valnou hromadu obchodní společnosti, v níž má kraj majetkovou účast	126
5.5.2	Oprávnění navrhnout zástupce kraje do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast, a navrhnout jejich odvolání	127
5.5.3	Možné způsoby volby členů představenstva akciové společnosti	129
5.5.4	K účasti členů zastupitelstva kraje v řídicích a dozorcích orgánech obchodních společností	131
5.5.5	K účasti zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu v řídicích a dozorcích orgánech obchodních společností	133
5.5.6	Stručně k povinnostem a odpovědnosti členů řídicích a dozorcích orgánů obchodních společností	134
5.6	Poznámky k procesu zrušení obchodní společnosti územního samosprávného celku	136
5.6.1	K možností skončení majetkové účasti kraje v obchodní společnosti	136
5.6.2	Zrušení obchodní společnosti kraje	137
5.7	Závěrečné shrnutí k obchodním společnostem	139
6.	Obecně prospěšné společnosti územních samosprávných celků	142
6.1	Základní charakteristika obecně prospěšné společnosti	143
6.2	Založení a vznik obecně prospěšné společnosti	144
6.3	Financování obecně prospěšné společnosti a její hospodaření	146
6.4	Orgány obecně prospěšné společnosti	148
6.4.1	Správní rada	148
6.4.2	Dozorčí rada	150
6.4.3	Ředitel	150
6.4.4	Odměňování a odpovědnost členů orgánů obecně prospěšné společnosti	152
6.4.5	Jmenování členů dozorčí a správní rady	152
6.5	Zrušení a zánik obecně prospěšné společnosti	153
6.6	Shrnutí k obecně prospěšné společnosti	157

7. Školská právnická osoba zřízená územním samosprávným celkem	160
7.1 K možnosti transformace existující školské organizace do právní formy školské právnické osoby	161
7.2 Zřizovatel školské právnické osoby a jeho působnost	163
7.3 Orgány školské právnické osoby	166
7.4 K některým otázkám spojeným s hospodařením školské právnické osoby	173
7.5 Ke zrušení a zániku školské právnické osoby	175
7.6 Závěrečné shrnutí k právní formě školské právnické osoby	177
8. Veřejné výzkumné instituce zřizované územními samosprávnými celky	180
8.1 K zákonné transformaci příspěvkových organizací na veřejné výzkumné instituce	181
8.2 Zřízení a vznik veřejné výzkumné instituce	182
8.3 Orgány veřejné výzkumné instituce	184
8.3.1 Ředitel veřejné výzkumné instituce	184
8.3.2 Rada instituce	185
8.3.3 Dozorčí rada instituce	186
8.3.4 Společná pravidla činnosti orgánů	187
8.4 Zřizovatel veřejné výzkumné instituce a jeho působnost	188
8.5 Některé otázky spojené s hospodařením veřejné výzkumné instituce	190
8.6 Ke zrušení a zániku veřejné výzkumné instituce	193
8.7 Stručné shrnutí k právní formě veřejné výzkumné instituce	196
9. K účasti územních samosprávných celků v zájmových sdruženích právnických osob	198
9.1 Právní úprava zájmových sdružení právnických osob v občanském zákoníku	198
9.2 Založení zájmového sdružení právnických osob územním samosprávným celkem v intencích jeho oprávnění zakládat a zřizovat právnické osoby	200
9.3 Zájmová sdružení právnických osob v zákoně o obcích a v zákoně o krajích	200
9.4 Kompetence jednotlivých orgánů územních samosprávných celků v souvislosti se zakládáním zájmových sdružení právnických osob	202

9.5 Závěrečné shrnutí k účasti územních samosprávných celků v zájmových sdruženích právnických osob	204
10. Evropské seskupení pro územní spolupráci	207
10.1 K právnímu zakotvení ESÚS	208
10.2 K otázkám vzniku a zániku ESÚS	209
10.3 K hospodaření ESÚS a otázkám odpovědnosti ESÚS a jeho členů	212
10.4 Orgány ESÚS	214
10.5 K některým dalším právním otázkám účasti územních samosprávných celků v ESÚS	215
10.6 Stručné shrnutí k ESÚS	217
Závěr	218
Summary	237
Seznam použitých zdrojů	240
Použité právní předpisy a judikatura	251
O autorech	257
Rejstřík	260